

Barbara Łacic

Wspomnienie o ś.p. prof. dr hab. Barbarze Łacic

✘ **Dnia 15 października 2008 roku z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci prof. zw. dr hab. Barbary Łacic**, emerytowanego Profesora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, wybitnego fitopatologa i mikologa, twórcy lubelskiej szkoły fitopatologicznej. Dnia 17 października br. odprowadziliśmy ś.p. Zmarłą na miejsce wiecznego spoczynku, na lubelskim cmentarzu przy ulicy Lipowej.

Profesor zw. dr hab. Barbara Łacicowa urodziła się w Lublinie 6 marca 1925 r. w rodzinie inteligenckiej. W latach 1945-1951 odbyła w mieście rodzinnym studia wyższe II-go stopnia na Wydziale Rolnym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w zakresie nauk agrotechnicznych.

Po trzyletniej pracy w Centrali Nasiennej tj. w 1954 roku rozpoczęła działalność naukowo-dydaktyczną podejmując pracę w Katedrze Ochrony Roślin Wydziału Rolniczego UMCS na etacie asystenta. Przy braku w tej Katedrze specjalisty z zakresu fitopatologii przypadło Jej w udziale prowadzenie zajęć dydaktycznych z tego przedmiotu oraz tworzenie od podstaw warunków do pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej.

W 1964 r. uzyskała stopień naukowy doktora na podstawie rozprawy, wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. Wandy Truszkowskiej, kierownika Katedry Fitopatologii AR we Wrocławiu. W 1968 r. został jej nadany stopień doktora habilitowanego przez Radę Wydziału Rolniczego tej samej uczelni. W 1970 r. została powołana na stanowisko docenta, w 1976 r. Rada Państwa przyznała Jej tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1984 uzyskała tytuł profesora zwyczajnego.

Po uzyskaniu przez Panią Profesor statusu samodzielnego pracownika naukowego powołano w obrębie Instytutu Ochrony Roślin WSR w Lublinie Zakład Fitopatologii, przekształcony w 1982 r. w Katedrę Fitopatologii i Techniki Ochrony Roślin AR, którymi kierowała Pani Profesor do 1995 r. Pozycja naukowa i dydaktyczna Katedry była tak znacząca, że przed przejściem Pani Profesor na emeryturę w 1995 r. wyłoniono z niej dwie Katedry tj. Fitopatologii oraz Ochrony i Kwarantanny Roślin.

Profesor B. Łacicowa przygotowała do pracy badawczej i dydaktycznej personel wywodzący się spośród Jej 150 magistrów. Wypromowała 7 doktorów, z których wszyscy korzystali z konsultacji naukowych Pani Profesor przy przygotowywaniu własnych rozpraw habilitacyjnych i wszyscy doszli do tytułów Profesorskich.

Działalność badawcza Pani Profesor wynikała w sposób naturalny z okoliczności w jakich działała, a szczególnie z umiejętności dostrzegania konsekwencji własnych badań, twórczego przyswajania sobie wartościowych elementów różnych szkół naukowych, z którymi stykała się w czasie krajowych i zagranicznych staży naukowych. Pracowała m.in. nad rolą materiałów siewnych w przekazywaniu czynników infekcyjnych następnym pokoleniom roślin, wykonała cenne opracowania etiologii i epidemiologii chorób roślin w połączeniu z podatnością materiałów hodowlanych, udokumentowała możliwość indukowania w sposób naturalny zjawiska ograniczającego przeżywalność lub chorobotwórczość patogenów zasiedlających glebę, m.in. w następstwie oddziaływania roślin na środowisko uprawne. W związku z lokalizacją Katedry Fitopatologii i Techniki Ochrony Roślin na utworzonym w latach siedemdziesiątych Wydziale Ogrodniczym AR, a następnie utworzeniem specjalizacji „Ochrona Roślin”, wprowadziła do programów badawczych Katedry problematykę chorób roślin ogrodniczych.

Dzięki Jej nieprzeciętnym zdolnościom naukowym i organizacyjnym pozyskiwała liczne tematy

zlecone, granty KBN, co znacznie zwiększało możliwości finansowe Katedry. Prowadziła szeroką współpracę z licznymi ośrodkami naukowymi w kraju: IOR w Poznań, IUNG Puławy, ISiK Skierniewice, Instytut Krajowych Włókien Naturalnych Poznań.

Dorobek naukowy Pani Profesor liczył około 200 pozycji, w tym ponad 100 oryginalnych prac twórczych. Jest autorem rozdziałów w książkach „Biologia żyta”, „Biologia pszenżyta” (PWN, Warszawa, 1983, 1989) oraz rozdziału opublikowanego w monografii „Fusarium – Mycotoxins, Taxonomy and Pathogenicity” (Elsevier, Amsterdam, 1989).

Profesor Łacicowa znana była licznym pokoleniom fitopatologów w Polsce jako bardzo wymagający, rzetelny i zarazem życzliwy recenzent. Oceniała kilkadziesiąt rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, kilkadziesiąt prac do czasopism naukowych, liczne projekty badawcze, opracowała wiele opinii kwalifikujących do tytułu profesora i wniosków na stanowisko profesora, opinii do CKK i CK.

Pani Profesor była wspaniałym i lubianym dydaktykiem. Ogromny dar, umiejętność i zapał w przekazywaniu wiedzy gromadziły komplet studentów, których oceniała nie tylko za posiadane wiadomości ale przede wszystkim za umiejętność poprawnego i logicznego myślenia. W latach 1968-1970 była przewodniczącą ds. Młodzieży na Wydziale Rolniczym i członkiem Komisji ds. Bytowych Studentów Rady Szkoły. Była opiekunem studentów odbywających praktyki zawodowe w gospodarstwach rolniczych i ogrodniczych Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz studentów Uniwersytetu M. Lutra w Halle, odbywających praktykę rolniczą w Polsce.

Profesor B. Łacicowa była członkiem PTFit. (1971), wieloletnim członkiem Zarządu Głównego oraz założycielem Oddziału Lubelskiego PTFit. (1978), któremu przewodniczyła do 1984 roku. W 1996 r. została nadana Jej godność członka honorowego PTFit., w latach 1972-1993 reprezentowała fitopatologię w Komitecie Ochrony Roślin PAN (od 1998 członek honorowy), w latach 1972-1991 w Radzie Naukowej Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu, była członkiem rzeczywistym LTN, Wydz. II Nauk Biologicznych.

Pani Profesor była bez reszty oddana swojemu powołaniu. Stale zapracowana, pochylona nad mikroskopem lub tekstami naukowymi, dzielna, stanowcza i bardzo odpowiedzialna. Była wspaniałym, szlachetnym i wielkodusznym człowiekiem, o wielkiej kulturze osobistej i głębokim poczuciu sprawiedliwości.

Taką pozostanie w naszej pamięci.

Zofia Machowicz-Stefaniak

Lublin, 29.10.08 r.